

คอลัมน์ "จากท่าพระจันทร์ถึงสนามหลวง"

ผู้จัดการรายวัน ฉบับวันศุกร์ที่ 23 สิงหาคม 2534

คิดถึงอ้อย บีเอ็ม

รังสรรค์ ทัศนะพรพันธุ์

อยู่ๆผมก็คิดถึงอ้อย บีเอ็ม ผู้ค้นพบกฎธรรมชาติที่ว่า "เสียเงินได้ตัว เสียตัวได้เงิน" การค้นพบสังขรณ์ข้อนี้ น่าจะเพียงพอที่จะเสริมส่งให้เธอได้รับรางวัลโนเบล สาขาสันติภาพ จุดมุ่งหมายของเธอก็คือ การส่งเสริมให้มนุษย์ 'make love, not war' ตัวผมเองมีความเชื่อว่า ไม่มีใครในสังคมสยามที่เข้าใจสันดานดิบของมนุษย์ได้ดีไปกว่าเธอ

อารมณ์ความถวิลหาอ้อย บีเอ็มยิ่งทบทวี นับตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม 2534 เป็นต้นมา เมื่อผมได้รับรู้การแลกหมัดอย่างดุเดือดระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กับ เสนาธิการกองทัพบก ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมด้วย ผมรู้สึกชื่นชม เมื่อได้ยินท่านเสนาธิการกองทัพบกวิพากษ์วิจารณ์อย่างตรงไปตรงมาว่า รัฐบาลนายอานันท์ ปันยารชุน ยังไม่มีผลงานเป็นชิ้นเป็นอัน ทั้งที่บริหารราชการแผ่นดินมาเป็นเวลา 5 เดือนแล้ว เวลาส่วนใหญ่เสียไปกับการรื้อโครงการของรัฐบาลเก่า โดยมีได้สนใจเท่าที่ควรในการแก้ปัญหา เฉพาะหน้าดังเช่นปัญหาค่าครองชีพและข้าวของราคาแพง (ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 31 กรกฎาคม 2534) ครั้นเมื่อผมรับฟังการตอบโต้อย่างเอาจริงเอาจังของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ผมก็อดแอบ ชมชื่นท่านมิได้ หนังสือพิมพ์เกือบทุกฉบับรายงานตรงกันว่า ท่านตอบโต้ได้อย่างมีอารมณ์ว่า อย่าใช้อารมณ์ในการวิพากษ์วิจารณ์ หากควรวิพากษ์วิจารณ์ด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริง กระทรวงพาณิชย์ของท่านมิได้มีหน้าที่เฉพาะการควบคุมราคาสินค้าเท่านั้น หากยังมีหน้าที่ในการส่งเสริม การส่งออกอีกด้วย หากวิพากษ์วิจารณ์เรื่องของแพงด้วยอารมณ์ มิใช่ด้วยข้อเท็จจริง ก็ต้องให้ ธนาคารอารมณ์ช่วยแก้ (ไทยรัฐ สยามรัฐ และ มติชน ฉบับวันที่ 1 สิงหาคม 2534)

วิวาทะระหว่างพลเอกแห่งกองทัพบกกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ ช่วยให้สติแก่ผมว่า ธนาคารอารมณ์เป็นของดีมีประโยชน์ อย่างน้อยที่สุดก็ช่วยคลี่คลายความ ตึงเครียดทางการเมืองได้ ผมยังจำได้ดีว่า เมื่ออ้อย บีเอ็ม ประกาศโครงการธนาคารอารมณ์ เพื่อหาเพื่อนร่วมทุนผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้านเมืองนับตั้งแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรี (สตรี) ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี และอธิบดีกรมการศาสนาต่างพากันประนามเธอ

เธอใช้ชื่อบริษัทว่า Happiness Entertainment Co. Ltd. โดยมีโครงการที่จะดำเนินงาน 3 โครงการ (ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ 7-10 กรกฎาคม 2534) ได้แก่

- (1) การเจียระไน 500 เพชรเม็ดงามแห่งวงการธนาคารออมทรัพย์
- (2) การออกวารสารรายเดือน "อ้อย B.M."
- (3) การจัดตั้งสมาคมผู้ให้บริการทางอารมณ์แห่งประเทศไทย

เธอพยายามแก้ความเข้าใจผิดว่า ธนาคารออมทรัพย์ของเธอมีได้มุ่งขายบริการทางเพศ หากแต่มุ่งขายบริการคล้ายเครือข่าย ธนาคารฯดังกล่าวนี้มีพนักงานทั้งหญิงและชาย ซึ่งไม่เพียงแต่หน้าตาดีเท่านั้น หากยังผ่านการฝึกอบรมและการตรวจโรคอย่างละเอียดถี่ถ้วนอีกด้วย (แนวหน้า ฉบับวันที่ 10 กรกฎาคม 2534) เธอเล่าว่า เธอเคยช่วยเจียระไนเด็กที่มีค่าตัวเพียง 150 บาท จนค่าตัวเพิ่มเป็น 25,000 บาทมาแล้ว ผมรับรู้โครงการนี้ด้วยใจอุเบกขา และเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรจะให้บัตรส่งเสริมการลงทุนแก่โครงการนี้ เพราะเป็นจุดขายสำคัญที่จะทำให้สยามเมืองยิ้มดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศได้มากขึ้น อย่างน้อยเราก็สามารถมั่นใจได้ว่า ด้วยบริการที่ทรงคุณภาพของเธอ เราจะสามารถเก็บโรคเอดส์ไว้ในประเทศของเรา โดยมีได้ส่งออกไปกับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศเหล่านั้น แต่กระทรวงการคลังก็ไม่ควรปล่อยโอกาสทองให้หลุดลอยไป ในขณะที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติกำลังพิจารณา ร่างกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่ม ควรที่จะมีการแปรญัตติให้มีการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มจากธนาคารออมทรัพย์ เพราะอ้อย บีเอ็ม มีความสามารถในการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างมหาศาล จากค่าตัว 150 บาทเป็น 25,000 บาทนั้น มูลค่าเพิ่มเพิ่มเกือบ 167 เท่า ความกังวลที่จะเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มได้น้อยกว่า ภาษีการค้าจะได้หมดสิ้นไป

ผมเห็นด้วยกับอ้อย บีเอ็ม เมื่อเธอเปิดเผยยุทธศาสตร์ของธุรกิจธนาคารออมทรัพย์ของเธอว่า จะเปิดให้บริการแก่ผู้เข้าร่วมประชุมธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เป็นปฐมฤกษ์ ไม่มีโอกาสทองใดๆอีกแล้วที่จะทำให้ชื่อเสียงของสยามเมืองยิ้มซจรจายมากไปกว่านี้ ข้อที่ผมเป็นห่วงมีอยู่เพียงประเด็นเดียวเท่านั้น ผมเป็นห่วงว่า ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งไม่สู้ปกติกันนับตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 เป็นต้นมา จะเลวร้ายหนักลงไปอีก เพราะด้วยบริการที่ทรงคุณภาพของธนาคารออมทรัพย์ ธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศจะไม่ยอมจัดการประชุมประจำปี ณ เมืองอื่นใด นอกเหนือไปจากกรุงเทพฯอีก ซึ่งจะทำให้วอชิงตันดีซีน้อยใจเป็นอย่างมาก ผมเกรงว่า รัฐบาลอเมริกันอาจตอบโต้ด้วยการเก็บภาษี CVD (Countervailing Duty) จากชาวอเมริกันที่เดินทางมาประเทศไทย ซึ่งจะมีผลกระทบต่อดูตสาหกรรมท่องเที่ยวโดยทั่วไปและต่อธุรกิจธนาคารออมทรัพย์โดยเฉพาะ แรงกดดันจากการเก็บภาษี CVD อาจทำให้อ้อย บีเอ็ม ต้องย้ายที่ตั้งโรงงานจากกรุงเทพฯไปยังสหรัฐอเมริกา

เจริญรอยตามกลุ่มยูนิคอร์น กลุ่มสหยูเนียน และเครือข่ายซีเมนต์ไทย ซึ่งจะทำให้ศูนย์กลางการ
ท่องเที่ยวของโลกย้ายจากสยามประเทศไปสู่สหรัฐอเมริกา

ผมรู้สึกเป็นเดือดเป็นแค้นมากเมื่อทราบว่า โทรทัศน์ช่อง 5 ของฝรั่งเศสฉาย
ภาพยนตร์สารคดีเกี่ยวกับโสเภณีเด็กในประเทศไทยเมื่อปลายเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา และ
ผมทราบว่า รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งรับผิดชอบเรื่องนี้ก็เป็นเดือดเป็นแค้น
เช่นเดียวกัน แต่ผมยังจับประเด็นไม่ได้ว่า ท่านเป็นเดือดเป็นแค้นในประเด็นไหน และเป็นประเด็น
เดียวกับผมหรือไม่ ประเด็นที่ผมรู้สึกเป็นเดือดเป็นแค้นอย่างยิ่งก็คือ โทรทัศน์ฝรั่งเศสรายงานเรื่อง
นี้เข้าไปกว่าทศวรรษ

ผมรับฟังข่าวเรื่องโสเภณีเด็กแล้ว ยิ่งคิดถึงอ้อย บีเอ็ม ผมเชื่อว่า หากผู้มีอาชีพ
เช่นเดียวกับเธอพากันออกจากมุมมืดมาปรากฏตัวในที่สว่าง ปัญหาโสเภณีเด็กจะบรรเทาเบาบาง
ลง การประกอบอาชีพโสเภณีก่อนเวลาอันควรเป็นปัญหาเร่งด่วนที่รัฐบาลควรจะหาทางแก้ไข
อย่ามัวเสียเวลาเฉพาะแต่การส่งเสริมการให้สัมปทานและกีดกันการค้ารัฐบาลชาติชาย ชุณหะวัณ
หนทางหนึ่งในการแก้ปัญหานี้ก็ คือ การจัดตั้งสถาบันอารมณวิทยา ภายใต้การกำกับของกระทรวง
ศึกษาธิการ ผมเห็นว่าไม่มีใครเหมาะที่จะเป็นผู้อำนวยการสถาบันฯ มากไปกว่าอ้อย บีเอ็ม ผู้ที่
ยังไม่มีบัตรประชาชน ถือเป็นผู้ที่ยังไม่อยู่ในวัยที่จะเป็นโสเภณี รัฐบาลควรจะทำตัวคนเหล่านี้
เข้าสถาบันอารมณวิทยา โดยจ่ายเงินสวัสดิการเพื่อให้สามารถดำรงชีพได้อย่างสมศักดิ์ศรีความ
เป็นมนุษย์ เมื่อมีบัตรประชาชนแล้ว จึงปลดประจำการออกจากสถาบันอารมณวิทยา ด้วยวิธีการ
เช่นนี้ ปัญหาโสเภณีเด็กก็จะหมดไป เพราะเด็กจะถูกเก็บตัวไว้ในสถาบันอารมณวิทยาจนกว่า
จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ และสถานีโอทอปฝรั่งเศสก็จะไม่สามารถถ่ายทำภาพยนตร์สารคดีเรื่องนี้
ต่อไปอีกได้

ผมชมข่าวท่านนายกรัฐมนตรีตรวจตราศูนย์การประชุมแห่งชาติเมื่อต้นเดือน
สิงหาคม ที่ผ่านมาด้วยความตื่นตาตื่นใจ แต่ความโศกเศร้าและการตาของศูนย์การประชุมแห่งนี้
จะมีมากยิ่งขึ้นไปอีก หากมีการย้ายชุมชนแออัดคลองไผ่สิงห์โตและชุมชนแออัดดวงพิทักษ์ออกไป
ที่ตรงนั้น เหมาะสมสำหรับเป็นที่ตั้งของธนาคารอารมณอย่างยิ่ง ลองนึกภาพดูว่า เมื่อการประชุม
ประจำปีของธนาคารโลกและกองทุนการเงินระหว่างประเทศเริ่มต้นขึ้น หากบรรยากาศการประชุม
เต็มไปด้วยความตึงเครียด ไม่เพียงแต่การประชุมจะไม่สามารถหาข้อยุติได้เท่านั้น ผู้เข้าร่วม
ประชุมบางคนอาจหัวใจวายตายไปอีกด้วย ซึ่งจะยังความเสื่อมเสียแก่ภาพพจน์ของประเทศไทย
อย่างมาก แต่ถ้ามีธนาคารอารมณอยู่ใกล้ๆ ศูนย์การประชุมนี้เอง ผู้เข้าร่วมการประชุมอาจแวบ

เข้าธนาคารอารมณ์เพื่อคลายเครียด แล้วกลับมาประชุมต่อ ความตึงเครียดในศูนย์การประชุมก็จะลดลงเป็น อันมาก

ผมเป็นคนประเภทรักเสียงเพลงและไม่รังเกียจคนจน ผมมีความเห็นว่า ไหนๆ จะต้องย้ายประชาชนจากชุมชนแออัดคลองไผ่สิงหนัดและชุมชนแออัดดวงพิทักษ์แล้ว รัฐบาลก็ควรที่จะหาที่อยู่อาศัยและที่ทำมาหากินซึ่งดีกว่าเดิม ผมเห็นว่า กรมธนารักษ์ควรจะเรียกที่ราชพัสดุบริเวณถนนวิฑูรย์คืนจากสถานเอกอัครราชทูตอเมริกัน แล้วให้ประชาชนจากชุมชนแออัดทั้งสองเข้าไปอยู่แทน เวลานี้กรมธนารักษ์กำลังรู้สึกอึดอัดใจ เพราะที่ราชพัสดุบริเวณถนนวิฑูรย์ประมาณ 24 ไร่ ให้สถานเอกอัครราชทูตอเมริกันเช่าในอัตราเดือนละ 4,000 บาท ทั้งๆ ที่ราคาที่ดินบริเวณถนนวิฑูรย์ตกตารางวาละ 300,000 บาทแล้ว กรมธนารักษ์มีอาคารกล้าๆ กลัวๆ ได้แต่ขอขึ้นค่าเช่าผ่านหน้าหนังสือพิมพ์ (มติชน ฉบับวันที่ 22 กรกฎาคม 2534) ซึ่งผมเห็นว่าเป็นการกระทำที่ไม่สมควร ศักดิ์ศรีตัวแทนของรัฐบาลไทย ไหนๆ รัฐบาลอเมริกันก็แสดงความไม่แยแสต่อ รสช. นับตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2534 เป็นต้นมา รัฐบาลไทยก็ไม่ควรจะเกรงใจรัฐบาลอเมริกันอีกต่อไป ควรจะเรียกที่ดินคืนมาเป็นประโยชน์แก่คนจนที่เป็นคนไทย

ยิ่งเขียน ผมยิ่งคิดถึงอ้อย บีเอ็ม แต่เมื่อผมอ่านบทสัมภาษณ์ของเธอแล้ว เห็นจะต้องนึกถึงอ้อย สุนิสา "ถอยดีกว่า ไม่เอา.ว. ดีกว่า" เธอกล่าวว่า "...เด็กของเรามีระดับ คนที่มีเงินเดือน 4,000 -10,000 บาท เราจะแนะนำว่าอย่าเที่ยวเลย เพราะเด็กของเราค่าบริการต่ำสุด 2,000 บาท จนถึงระดับล้าน..."

ถึง อ้อย บีเอ็ม

ชาตินี้ เราคงไม่ได้พบกัน

'สรวค์' ขสมก.